

บันทึกข้อความ

บธ.๐๐๑/๖๓

ส่วนงาน คณะวิทยาศาสตร์ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ โทร. ๓๘๙๐

ที่ อว ๖๙.๕.๑.๑/๑๕๐

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอรายงานสรุปเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

ตามที่คณะวิทยาศาสตร์ ได้อนุญาตให้ข้าพเจ้าเข้าร่วมอบรม เรื่อง ASEAN DIGITAL LITERACY PROGRAMME เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๖ เวลา เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๐๐ น. ณ ห้อง ๓๑๐๒ อาคารจุฬารามณ์ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมอบรมเรื่องดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงขอรายงานสรุปเนื้อหาและประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

๑. สรุปเนื้อหาที่ได้รับจากการเข้าประชุม/อบรม ฯลฯ

รายงานสรุปเนื้อหา การอบรม เรื่อง ASEAN DIGITAL LITERACY PROGRAMME มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้รับผลประโยชน์ปลายทาง สำหรับนักศึกษา บุคลากร และผู้ที่สนใจ ได้มีความรู้ในด้านการรู้เท่าทันสื่อในสังคมออนไลน์ ความปลอดภัยบนโลกออนไลน์ ลดผลกระทบในเชิงลบของข้อมูลบิดเบือนในประเทศสมาชิกอาเซียน และสร้างภูมิคุ้มกันต่อข้อมูลบิดเบือน และข้อมูลเท็จให้แก่ชุมชนในภูมิภาค การอบรมจัด โดยคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๖ จึงขอสรุปเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์ของการอบรม ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันการดำเนินชีวิตประจำวันมีความเกี่ยวข้องกับสื่อออนไลน์ โดยเฉพาะการใช้งานผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือ โซเชียลมีเดีย โดยเฉพาะในประเทศไทย มีการใช้งานโซเชียลมีเดียเพื่อการติดต่อสื่อสาร การจำหน่ายสินค้า การโฆษณาชวนเชื่อ ฯลฯ ซึ่งข้อมูลหรือข่าวสารที่ปรากฏในสื่อดังกล่าว มีทั้งข้อมูล สารสนเทศ ที่เป็นจริงและข้อมูลบิดเบือน ผู้ใช้งานควรมีความรู้เท่าทันสื่อในสังคมออนไลน์ เพื่อความปลอดภัยบนโลกออนไลน์ เช่น ป้องกันไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของข่าวสารที่เป็นเท็จ การปล่อยให้ความรู้ทางด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล หรือข้อมูลความลับขององค์กร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน การดำเนินธุรกิจ สร้างความเสียหายต่อองค์กรและตัวบุคคล จากสถิติ พบว่า จำนวนประชากรอาเซียน คิดเป็น ๘.๕๘% ของประชากรโลก (จำนวนประชากรโลก ๖๘๓.๓ ล้านคน)

- มีจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเกือบร้อยละ ๑๐.๐
- จำนวนผู้ใช้งานโซเชียลมีเดีย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗
- คนวัยทำงานใช้เวลา ๓.๑๕ ชม.ต่อวัน บนโซเชียลมีเดีย
- เยาวชนใช้เวลากับอุปกรณ์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ๑๐ ชั่วโมงต่อวัน
- ประเทศไทยมีอัตราการใช้โซเชียลมีเดียเป็นแหล่งที่มาของข่าวสูงติดอันดับ ๓ ของโลก
- โซเชียลมีเดีย ที่มีความนิยมใช้งานมากที่สุดในปี ๒๐๒๒ ได้แก่ FB , youtube และ

Whatsapp (แหล่งอ้างอิง) <https://www.wordstream.com/blog/ws/๒๐๒๒/๐๑/๑๑/most-popular-social-media-platforms>

ในยุคก่อนอินเทอร์เน็ต ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากแหล่ง ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ผู้นำชุมชน เพื่อน/ครอบครัว หรือการบอกต่อ ๆ กัน ซึ่งมีขั้นตอนการกลั่นกรอง ตรวจสอบอย่างเป็นระบบก่อนเผยแพร่ แต่ปัจจุบันข้อมูลอยู่ในรูปแบบดิจิทัลผ่านระบบออนไลน์ ทำให้เผยแพร่ ส่งต่ออย่างรวดเร็วโดยไม่มีการตรวจสอบให้แน่ชัดว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้องหรือไม่ ผลกระทบของการได้รับข้อมูลจากการใช้งานโซเชียลมีเดียในด้านลบ เช่น

๑. เสี่ยงต่อการเสพติดเป็นโรคซึมเศร้า
๒. ผู้ใช้เงินถูกมิจฉาชีพเชิดเงินในบัญชี
๓. ทำให้ตกเป็นเหยื่อคำโฆษณาชวนเชื่อได้ง่าย
๔. เป็นช่องทางการบุกรุกบ่อนทำลายให้เกิดความรุนแรง
๕. เป็นช่องทางการกลั่นแกล้ง (bullying)

ความผิดปกติของข้อมูลข่าวสารแบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑. ข้อมูลที่แฝงเจตนาร้าย (Mal-information) ข้อมูลมีพื้นฐานของความจริง แต่ถูกนำไปใช้เพื่อทำร้ายบุคคล องค์กร หรือประเทศ
 ๒. ข้อมูลเท็จ/ข้อมูลที่ผิด (Misinformation) ข้อมูลสารสนเทศที่ปลอมขึ้นมาหรือเป็นเท็จ แต่บุคคลที่เผยแพร่เชื่อว่าเป็นความจริง จึงอาจจะแพร่ต่อไปโดยไม่ตั้งใจให้เกิดผลเสียหาย
 ๓. ข้อมูลบิดเบือน (Disinformation) ข้อมูลที่ถูกบิดเบือน ข้อมูลที่ถูกเผยแพร่ออกไปโดยที่ผู้เผยแพร่รู้แกล้งใจว่าไม่เป็นความจริง หรือมีเป้าหมาย คือ เพื่อผลประโยชน์และตั้งใจให้เกิดผลเสียหาย
- กรณีของข้อมูลบิดเบือน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อผลประโยชน์และตั้งใจให้เกิดผลเสียหาย แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑. คลิกเบท (Click-Bait) – คอนเทนต์ที่ใช้คำ หรือ รูปภาพพาดหัวเพื่อดึงดูดให้คนคลิกเข้าไปอ่านเนื้อหาเพิ่มเติมในเว็บไซต์
 ๒. การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง (Hate Speech) – การสื่อสารในลักษณะก็ตาม ไม่ว่า จะเป็นทางวาจา การเขียน หรือพฤติกรรมที่โจมตี หรือพฤติกรรมที่เหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติ โดยพาดพิงถึงอัตลักษณ์ของบุคคล หรือกลุ่มบุคคล
 ๓. ข้อมูลบิดเบือนทางการเมือง (Political Disinformation) – ข้อมูลที่นำมาใช้ในการแก่งแย่ง แย่งชิงอิทธิพลและอำนาจภายในประเทศ มีเป้าหมายเป็นปัจเจก กลุ่มพรรค หรือพรรคการเมือง
 ๔. ข้อมูลบิดเบือนจากรัฐบาล (State sponsored) – ข้อมูลที่ถูกสร้างโดยรัฐบาลใน หรือ ต่างประเทศ เพื่อเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์ทางการเมือง เน้นสร้างความขัดแย้งระหว่างกลุ่มก่อนทางการเมือง
- แนวทางต่อสู้/ป้องกันข้อมูลบิดเบือน/ข้อมูลเท็จ

๑. การตรวจสอบข้อเท็จจริง (Fact-checking)

- ๑.๑ พิสูจน์อักษร พิสูจน์ความจริงของข้อโต้แย้ง หาแหล่งที่มา
- ๑.๒ ใช้เครื่องมือออนไลน์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของข่าว/ข้อมูล
- ๑.๓ ค้นหาประวัติโปรไฟล์ของผู้โพสต์

๒. สื่อสารมวลชนคุณภาพ (Quality Journalism)

- ๒.๑ สื่อสารมวลชนคุณภาพ คือ หนึ่งในกลยุทธ์ต่อสู้กับข่าวปลอมและข้อมูลบิดเบือน

๒.๒ อย่างไรก็ตาม สื่อสารมวลชนคุณภาพมีราคาสูง ไม่สามารถทำผลกำไรได้ กินเวลาและไม่น่าดึงดูดใจเท่าข่าวปลอม

๒.๓ หลักฐานพื้นฐานของสื่อมวลชน ได้แก่ ความถูกต้องแม่นยำ มนุษยธรรม ไม่ขึ้นต่อใคร ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความโปร่งใส การเก็บความลับ

๓. ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

คือ การที่ไม่หลงเนื้อหาที่ได้อ่าน ได้ยิน ได้ฟัง แต่สามารถคิดวิเคราะห์ สงสัย และรู้จักตั้งคำถามว่าข้อมูลนั้นจริงหรือไม่จริง ใครเป็นคนให้ข้อมูล คนให้ข้อมูลต้องการสื่ออะไร หรือมีจุดมุ่งหมายแอบแฝงหรือไม่

๔. จริยธรรมสื่อ (Media Ethics)

จริยธรรมสื่อ คือ หลักกาและมาตรฐานที่ให้ความสำคัญกับความถูกต้อง การพิสูจน์ข้อเท็จจริงก่อนเผยแพร่ ความสมดุล ความเป็นกลาง และการกรองข้อมูลสู่สาธารณะ

จริยธรรมสื่อดิจิทัล คือ จริยธรรมที่ครอบคลุมสื่อดิจิทัล ทั้งในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัย ปริมาณข้อมูลที่มากเกินไป ความแบ่งแยกทางดิจิทัล ความแบ่งแยกทางเพศและการเซ็นเซอร์

ประเทศไทยมีโซเชียลมีเดียแพลตฟอร์มบน Facebook ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม ประเทศไทย (Anti-Fake News Center Thailand) หรือเว็บไซต์ <https://www.antifakenewscenter.com> ที่รายงานข่าวปลอมที่เผยแพร่ผ่านระบบออนไลน์

Facebook ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม ประเทศไทย
<https://www.facebook.com/AntiFakeNewsCenter>

แหล่งอ้างอิงข้อมูล

<https://www.wordstream.com/blog/ws/๒๐๒๒/๐๑/๑๑/most-popular-social-media-platforms>

<https://www.antifakenewscenter.com>

<https://www.facebook.com/AntiFakeNewsCenter>

เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง ASEAN DIGITAL LITERACY PROGRAMME วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๖

โดยวิทยากร ผศ.ดร.สายัณห์ อุณนันทภาส

๒. ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่

๑. นำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาใช้ในการพิจารณาข้อมูล ข่าวสาร ที่ได้จากแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่น่าเชื่อถือที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานของนักวิชาการคอมพิวเตอร์ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
๒. ทราบหลักการคัดเลือก คัดสรร ข้อมูล ที่น่าเชื่อถือ จากแหล่งข้อมูลออนไลน์ โซเชียลมีเดีย เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนงานด้านปฏิบัติการ การวางแผน การประสานงาน และบริการ ให้แก่ นักศึกษา คณาจารย์ ของสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
๓. สามารถค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้รวดเร็ว ลดข้อผิดพลาด และมีความมั่นใจในการนำข้อมูลมาใช้งานเพิ่มขึ้น
๔. สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมถ่ายทอดให้แก่นักศึกษา ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการค้นหาข้อมูล โดยอยู่บนพื้นฐานการรู้เท่าทันสื่อในสังคมออนไลน์ และยึดถือความปลอดภัยบนโลกออนไลน์

๓. ประโยชน์ต่อหน่วยงาน (ระดับงาน/หลักสูตร/คณะ)

๑. หน่วยงานได้รับการนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ จากการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาใช้งาน
๒. หน่วยงานมีข้อมูลที่ต้องการ น่าเชื่อถือ เพื่อใช้สนับสนุนการทำงานหลักสูตรฯ
๓. หน่วยงานได้รับความเชื่อมั่นและไว้วางใจ จากประชาชนและผู้รับบริการมากขึ้น
๔. คนในองค์กรสามารถใช้ศักยภาพในการทำงานที่มีมูลค่าสูง (High Value Job) มากขึ้น

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
Faculty of Science, Maejo University

หน้าหลักเกี่ยวกับหน่วยงานคู่มือระบบรายสัปดาห์TDR_66ศูนย์บริการวิชาการGreen Officeหลักสูตรที่เปิดสอน

คณะวิทยาศาสตร์ จัดอบรม ASEAN DIGITAL LITERACY PROGRAMME หัวข้อการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์
ฉบับแรก / ข่าวสารกิจกรรม / รายละเอียดข่าวสาร

ในวันพุธที่ 11 มกราคม 2566 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จัดอบรม ASEAN DIGITAL LITERACY PROGRAMME หัวข้อการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ ให้กับนักศึกษา บุคลากร และผู้สนใจ ณ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้ในการรู้เท่าทันสื่อ และความปลอดภัยบนโลกออนไลน์ ซึ่งโครงการได้รับเกียรติจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต วัฒนภักดิ์ และอาจารย์อรรถกรกิต ชิงคณานนท์ ได้มาเป็นวิทยากรในการบรรยายให้ความรู้ครั้งนี้

พร้อมนี้ได้แนบภาพถ่าย จากการเข้าประชุม/อบรมฯ มาพร้อมนี้แล้ว จำนวน ๓ ภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พัชรี ยั่งยืน

(นางสาวพัชรี ยั่งยืน)

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (ประธานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ผู้อำนวยการสำนักงาน/
หัวหน้างาน)

บุคลากรดังกล่าวไปนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ดังนี้ (โปรดระบุรายละเอียด)

สามารถนำมาใช้ในงาน/วิจัยได้

(อาจารย์อรรณวิทย์ ชังคมานนท์)

ประธานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

7 / กพ. / 66

- หมายเหตุ : ๑. เอกสารแนบเช่น สำเนาบทความ หรือโปสเตอร์(ย่อขนาด A๔) หรือบทความฯ ฉบับเต็มสำเนาไปรับรองหรือหนังสือ
รับรองหรือใบประกาศนียบัตรหรือวุฒิบัตรฯ ซึ่งเป็นหลักฐานว่าได้เข้าร่วมงานจริง
๒. กรณีที่ประสงค์จะรายงานฯ กรณีไม่ได้งบทพัฒนาบุคลากรหรือไม่ใช้งบประมาณ ให้ใช้แบบฟอร์มฯ นี้
๓. ให้จัดรูปแบบและขยายพื้นที่ตามรายละเอียดเนื้อหาหรือข้อความ ตามความเหมาะสม